

Folketingets Europaudvalg

ERHVERVSMINISTEREN

23. september 2022

Besvarelse af spørgsmål 278 alm. del stillet af udvalget den 25. august 2022 efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

ERHVERVSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

I forlængelse af ministerens svar på spørgsmål ”L 199 – spm. 32 om at oversende Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens spørgsmål om anvendelsen af miljømærker som krav i offentlige udbud og Kommissionens besvarelser af disse, til erhvervsministeren” bedes ministeren oplyse, hvordan Konkurrence- og forbrugerstyrelsen har valgt at implementere Kommissionens fortolkning af EU-reglerne vedr. krav om miljømærker i offentligt udbudsmateriale, herunder om der er uenighed mellem EU-Kommissionen og regeringen omkring fortolkning af disse.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr. 10 09 24 85
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Svar:

De offentlige indkøb sætter hvert år et betydeligt klimaaftryk på ca. 12 mio. ton CO₂, hvoraf 3 mio. ton udledes i Danmark. Regeringen lancerede derfor i oktober 2020 strategien Grønne indkøb for en grøn fremtid. Det er et mål i strategien, at alle offentlige indkøb skal kræve et miljømærke eller kræve, at anskaffelsen lever op til tilsvarende krav, hvis der er tilstrækkelig konkurrence og ingen betydelig prisforskel.

Regeringen ønsker således at gå foran med et klart signal om, at det offentlige skal købe grønnere ind. Med strategien slås det fast, at også de offentlige indkøb skal være med til at realisere målsætningen om en reduktion på 70 pct. i udledningen af drivhusgasser i 2030.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har den 6. september 2022 offentliggjort en vejledning om gennemførelse af grønne indkøb, som er en vejledning i udbudslovens muligheder. Vejledningen er ligeledes et initiativ i strategien Grønne indkøb for en grøn fremtid, da det ligger regeringen meget på sinde, at de offentlige ordregivere bliver bedre til at købe grønt ind.

Spørgsmålet om rækkevidden for anvendelse af miljømærker som krav i offentlige udbud afhænger af en fortolkning af udbudsdirektivet fra 2014, som ligger til grund for udbudsloven.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har til brug for besvarelsen oplyst følgende:

”Grønne hensyn kan varetages på en række forskellige måder i en kontrakt. Der kan fx inddrages grønne hensyn i de tekniske specifikationer, i tildelingskriterier og i kontraktvilkår. Der kan også benyttes krav om bestemte miljømærker, når dette sker under iagttagelse af udbudsdirektivets generelle betingelser for brugen af mærker, som er implementeret i udbudsloven. Det fremgår af artikel 43 i udbudsdirektivet fra 2014, at:

”Når de ordregivende myndigheder agter at anskaffe bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser med specifikke miljømæssige, sociale eller andre egenskaber, kan de i de tekniske specifikationer, tildelingskriterierne eller vilkårene for kontraktens udførelse kræve et bestemt mærke som bevis for, at bygge- og anlægsarbejderne, varerne eller tjenesteydelserne svarer til sådanne påkrævede egenskaber”.

Når de ordregivende myndigheder anvender mærker i sit udbudsmateriale, skal mærkerne, uanset hvor og hvordan de anvendes, overholde en række betingelser, som er oplistet i udbudsdirektivet.

Udbudsdirektivets artikel 43 er implementeret i udbudslovens § 46. Bestemmelsen giver mulighed for, at ordregiver kan kræve et specifikt mærke – fx et miljømærke – under visse betingelser, herunder at kriterierne for opnåelse af mærket kun vedrører krav, der er forbundet med kontraktens genstand (tilknytningsbetingelsen) og er egnede til at definere egenskaberne ved de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten (egnethedsbetingelsen).

Det følger således af udbudslovens § 46, stk. 1, litra a, at ordregiver kan kræve, at en anskaffelse er forsynet med et bestemt mærke, som dokumentation for specifikke egenskaber, når:

- a) mærkekravene kun vedrører kriterier, der er forbundet med kontraktens genstand, og er egnede til at definere egenskaberne ved de bygge- og anlægsarbejder, varer eller tjenesteydelser, der er genstand for kontrakten.*

Formålet med disse betingelser er bl.a. at sikre ligebehandling og en effektiv konkurrence om at levere løsningerne.

Som følge af disse betingelser vil det fx ikke være muligt at stille krav om et specifikt mærke, som bevis for opfyldelse af bestemte sociale krav knyttet til produktionsmetoden, eksempelvis arbejdsvilkår for de ansatte, der producerer varerne, i det omfang et sådant mærke ikke er egnet til at definere de konkrete egenskaber ved produktet. Et sådant krav vil derimod kunne stilles separat i udbudsmaterialet som betingelse for kontraktens opfyldelse, så længe kravet vedrører kontraktens genstand og i øvrigt lever op til krav om ligebehandling mv.

Denne forståelse af udbudsdirektivets krav til anvendelse af mærker har ligget til grund for udbudslovsudvalgets rapport fra 2014 og udbudsloven fra 2016.

EU-Kommissionen har i et nyere svar vedrørende mærker angivet om de to betingelser i udbudsdirektivets artikel 43, stk. 1, litra a (som er anført som § 46, stk. 1, litra a ovenfor), at: "the two conditions established in Article 43(1)(a) produce very similar effects and should be read as reinforcing each other."

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er enig i, at der er tale om to forskellige betingelser, der komplimenterer hinanden, som det er beskrevet ovenfor.

EU-Kommissionens øvrige besvarelse kan imidlertid læses, således at mærkekrav vil kunne udgøres af ethvert krav, som man normalt ville kunne stille i sit udbudsmateriale, dvs. at betingelsen i § 46, stk. 1, litra a om at kriterierne skal være egnede til at definere egenskaberne ved det pågældende produkt, ikke skulle have en selvstændig betydning. Der vil dermed ikke være nogen yderligere begrænsning, end den der gælder for tekniske specifikationer, tildelingskriterier og kontraktbetingelser, hvor det alene er en begrænsning, at kravene skal være knyttet til kontraktens genstand.

Det er imidlertid hverken i forarbejderne til det nuværende direktiv eller i det nuværende direktiv angivet, at betingelsens indhold skulle være ændret, så mærkekrav vil kunne udgøres af ethvert krav, som man normalt ville kunne stille i sit udbudsmateriale. Det fremgår derimod af forarbejderne til det nuværende direktiv, at betingelserne i udbudsdirektivets artikel 43, stk. 1, litra a, indholdsmæssigt svarer til betingelserne i det tidligere direktiv."

Med venlig hilsen

Simon Kollerup